

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 10C/57/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4120206847
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Singerová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2021:4120206847.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra sudkyňou JUDr. Zuzanou Singerovou v spore žalobcov: 1/ F. Q., narodený XX.X.XXXX, bytom C. XXX/X, 2/ U. Q., XX.X.XXXX, bytom C. XXX/X, 3/ T. Q., narodená X.XX.XXXX, bytom C. XXX/X, 4/ T. Q., narodený X.X.XXXX, bytom C. XXX/X a 5/ A. Q., narodená XX.X.XXXX, bytom C. XXX/X, všetci zastúpení advokátom: JUDr. Peter Harakály, so sídlom Mlynská 28, Košice, proti žalovanému: O. poisťovňa, a.s., Q. G. L., so sídlom Q. 4, XXX XX W., G.: XX XXX XXX, zastúpený advokátkou: JUDr. Danuša Tichá, so sídlom M. Benku 6, Bratislava, o ochranu osobnosti s náhradou nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 1/ sumu 7 000 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni 2/ sumu 7 000 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- III. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni 3/ sumu 4 000 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- IV. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 4/ sumu 2 000 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- V. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni 5/ sumu 1 000 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- VI. Žaloba sa vo zvyšnej časti zamieta.
- VII. Žalobcovia 1/ až 5/ majú proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Žalobcovia žalobou požadoval, aby súd rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 1/ sumu 20 000 eur, žalobkyni 2/ sumu 20 000 eur, žalobkyni 3/ sumu 20 000 eur, žalobcovi 4/ sumu 20 000 eur a žalobkyni 5/ sumu 20 000 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a priznal im náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Žalobcovia žalobu odôvodnili tým, že syn žalobcov 1/ a 2/ a súrodenec žalobcov 3/ až 5/ F. Q., narodený XX.XX.XXXX pri dopravnej nehode dňa XX.X.XXXX na účelovej komunikácii v smere od obce C. a T. E. utrpel ako spolujazdec v motorovom vozidle zn. C. P., ev.d. A.-XXHC ťažké ublíženie na zdraví. Q. tohto motorového vozidla P. T., narodený XX.XX.XXXX viedol motorové vozidlo bez vodičského oprávnenia, neprispôbil rýchlosť jazdy svojim schopnostiam, vlastnostiam vozidla, stavu a povahe vozovky, následkom čoho pri vyhábaní sa nerovnosti dostal šmyk, narazil do motocykla zn. M. a následne do svahu a s vozidlom sa prevrátil na strechu. Na základe trestného rozkazu E. súdu A. zo dňa XX.X.XXXX č.k. XT/XX/XXXX bol vodič P. T. uznaný vinným zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods.1, X písm. a/ Tr. zákona. V dôsledku dopravnej nehody poškodený

utrpel zlomeninu tela hrudníkového stavca Th IX a Th XX a pomliaždenie miechy s jej úplným poškodením. Q. trvalé poškodenia zdravia znamená pre poškodeného doživotnú invaliditu a odkázanosť na starostlivosť iných osôb. V rámci práva na súkromie je chránená nielen intímna sféra, ale aj rodinný život fyzickej osoby, vrátane práva na vytváranie a rozvíjanie vzťahov s inými ľudskými bytosťami, najmä s blízkymi príbuznými a priateľmi. H. život je zložkou súkromného života, ktorého súčasťou sú aj sociálne a emocionálne vzťahy. F. práva jednej osoby môže dôjsť k nedovolenému zásahu do práva na súkromie aj tej druhej z týchto osôb tvoriacich rodinné spoločenstvo. N. do rodinného života fyzickej osoby spôsobenej protiprávnym zásahom, následkom ktorého je vážne poškodenie zdravia samotnej osoby alebo poškodenie zdravia blízkej osoby, zakladá právo domáhať sa ochrany osobnosti podľa ustanovenia § 11 a nasl. E. zákonníka. X. vážneho poškodenia zdravia člena rodiny je neoprávneným zásahom do súkromia členov rodiny, nakoľko poškodzuje povahu, bohatosť, atmosféru a intenzitu prežívania jednotlivých rodinných väzieb, čím priamo poškodzuje súkromný a rodinný život dotknutých osôb. V prípade blízkych osôb k osobe poškodenej, dochádza k zásahu do práva na súkromie a práva na rodinný život nielen v dôsledku úmrtia poškodenej osoby, s ktorou dotknutá osoba zdieľa spoločnú domácnosť, citový život, rodinné vzťahy a pod., ale aj v prípade vážneho poškodenia jej zdravia. V dôsledku vážneho zásahu do zdravotného stavu blízkej osoby, zvlášť v prípade závažných trvalých následkov, dochádza k nezvratnej zmene kvality prežívania osobného života dotknutých osôb, či už po stránke emócií, rodinných väzieb, prežívania voľného času, či iných stránok súkromného života. F. ochranu v podobe náhrady nemajetkovej ujmy v zmysle § 13 ods. X a X E. zákonníka v prípade protiprávneho zásahu do práva na ochranu osobnosti, ktorým bolo spôsobené vážne poškodenie zdravia blízkej osoby, priznávajú vo svojej rozhodovacej praxi i sudy napríklad rozsudok O. súdu v A. sp. zn. XCo/XXX/XXXX zo dňa X.XX.XXXX, rozsudok A. súdu ČR sp. zn. XXCdo/XXX/XXXX zo dňa X.X.XXXX, či rozsudok A. súdu SR sp. zn. XXCdo/XXX/XXXX zo dňa XX.X.XXXX. M. predpokladmi vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je existencia ujmy na osobnosti žalobcov, protiprávny zásah do chráneného všeobecného osobnostného práva žalobcov, ktorý je objektívne spôsobilý narušiť alebo ohroziť ich osobnosť a príčinná súvislosť medzi ujmou a protiprávnym zásahom. N. 1/ je otcom poškodeného, spolu trávili čas, chodili do hôr, na túry, chaty, kúpaliská, výlety a dovolenky a viedol ho k športu. Po dopravnej nehode sa bohatosť tohto vzťahu výrazne redukovala a namiesto toho mu musí teraz pomáhať pri základných životných úkonoch a jeho pocity sú poznačené bolesťou a smútkom. N. 2/ je nevlastnou matkou poškodeného, ktorý u nich býval a v roku XXXX bol zverený do starostlivosti žalobcu X/. G. vzájomný vzťah bol naplnený láskou, úctou a silnými citmi, spolu trávili veľa času, ktoré poškodený sprijímal tým, že býval dobre naladený. Po dopravnej nehode sa musí pozerieť na jeho telesné trápenie, na to ako nemôže chodiť a ako sa pre to psychicky trápi a namiesto toho, aby sa s ním trávila príjemné chvíle, musí mu pomáhať pri jeho základných životných úkonoch. Q. poškodenie zdravia poškodeného podstatným spôsobom narušilo aj osobné súkromie žalobcov 1/ a X/. N. 3/ je staršou sestrou poškodeného, vytvorilo sa medzi nimi silné citové puto, spolu trávili veľa času. N. 4/ je mladším bratom poškodeného, videl v ňom veľký vzor, napodobňoval ho a preberal jeho názory. N. 5/ je mladšou sestrou poškodeného, trávili spolu veľa času, bola zvyknutá na jeho starostlivosť a ochranu. N. 3/ až 5/ úraz poškodeného a jeho vážne poškodenie zdravia zasiahol a poznačil, žalobkyňa 5/ ako malá tomu nerozumela a veľmi zle to psychicky znášala. O. rodičia svoju pozornosť prakticky upriamujú na starostlivosť o poškodeného, sú o ňu ochudobnení. T. k degradácii ich rodinného života, pretože je celý poznačený bolesťou, smútkom a napätím plynúcim z ťažkého životného údely ich brata. N. je pasívne vecne legitimovaný, pretože za tento zásah zodpovedá podľa § 427 a nasl. E. zákonníka ako poisťovateľ zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou osobného motorového vozidla. Q. na závažnosť zásahu, ktorý je mimoriadnej intenzity, pretože u nich znamenal podstatné zníženie kvality, závažnú redukciu bohatosti ich vzájomných rodinných vzťahov a mal negatívny vplyv na ich osobný súkromný život vo všetkých jeho prejavoch a stránkach, požadujú náhradu ich nemajetkovej ujmy každý vo výške XXXXX eur. V konaní navrhli vypočuť svedka F. Q., žalobcov 1/ až X/, pripojili trestný rozkaz OS A. č. k. XT/XX/XXXX zo dňa 12.6.2018, zdravotnú dokumentáciu a výpis o poistení.

3. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe vzniesol námietku miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Nitra s odôvodnením, že nejde o náhradu škody, ale o plnenie požadované z poistnej zmluvy, ktoré vyplýva zo záväzkovo právneho vzťahu vzniknutého podľa § 788 a nasl. OZ a pretože jeho všeobecným súdom je Okresný súd Bratislava I a navrhol spor postúpiť tomuto súdu, pričom poukázal na uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3Nc/24/2017 zo dňa 30.11.2017. Proti žalobe namietal s odôvodnením, že žalobcovia si proti nemu neuplatnili nárok pred podaním žaloby, že povinným zmluvným poistením je krytá výlučne škoda a nie nemajetková ujma za zásah do osobnostných práv pozostalých osôb podľa § 13 Občianskeho zákonníka a preto nie je v konaní pasívne legitimovaný. Namietal proti požadovanej

výške náhrady, ktorá je podľa neho neprimeraná a podľa § 13a ods. 1 OZ má byť zadosťučinenie primerané. Namietal, že žalobcovia v žalobe bližšie neodôvodňujú a nevedno ako a či navrhujú preukázať ako u nich došlo (údajne) k závažnému zásahu do citovej oblasti, čo (údajne) zanechalo badateľné emocionálne stopy v ich osobnostiach dôsledkom (v príčinnej súvislosti, a potom akej) k predmetnej nehode tak ako to vyžaduje zákon. Výška nemajetkovej ujmy je predmetom voľnej úvahy súdu, ale nemôže byť prostriedkom na neprípustné obohacovanie sa a nemôže pôsobiť na škodcu (v danom prípade analogicky na neho ako poisťovateľa) likvidačne. Poukázal na rozhodnutia súdov, ktoré priznali náhradu nemajetkovej ujmy za smrť pri dopravnej nehode, podľa ktorých má byť rozhodovacia prax je jednoduchá a nároky žalobcov neprimerané. Z uvedených dôvodov navrhol žalobu zamietnuť.

4. Žalobcovia v replike namietali, že žalobou nepožadujú žiadne poistné plnenie, pretože ani nie sú v poistnom vzťahu k žalovanému a preto nie je žiadne dôvod spochybňovať miestnu príslušnosť Okresného súdu Nitra založenú podľa § 19 písm. b) CSP. K námietke žalovaného o jeho nedostatku pasívnej vecnej legitímácie poukázali na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 6.3.2017 sp. zn. 3Cdo/6/2017, z 31.10.2017 sp. zn. 6Cdo/129/2017, z 31.7.2017 sp. zn. 6MCdo 1/2016 publikovaný v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 61/2018, ktoré je možné považovať za ustálenú rozhodovaciu prax, na uznesenie Ústavného súdu SR z 11.10.2016 sp. zn. III ÚS 666/2016 a na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-22/12 z ktorých vyplýva, že žalovaný je pasívne vecne legitimovaný. K námietke neprimeranosti nárokov uviedli, že závažnosť vzniknutej ujmy je daná kvalitou, intenzitou a silou sociálnych väzieb, ktoré mali s poškodenou osobou, ako aj skutočnosťou, nakoľko boli tieto väzby súčasťou ich súkromného a rodinného života. Nespochybňovali, že určenie výšky náhrady je na voľnej úvahe súdu s tým, že žalobným petitom vymedzili jej maximálny možný rozsah.

5. Žalovaný v duplike uviedol, že žalobcami označené rozhodnutia sa týkajú nárokov pozostalých pri dopravných nehodách a preto ide z ich strany o extenzívny a účelový výklad zákona a tieto rozhodnutia sú neaplikovateľné na daný prípad a poukázal na iné rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 31.3.2016 sp. zn. XCdo/XXX/XXXX. Namietal, že poškodený nebol pripútaný bezpečnostnými pásmi a nastúpil do vozidla k osobe, o ktorej vedel, že nie je držiteľom vodičského oprávnenia, čím sám porušil generálnu prevenčnú povinnosť a spoluzavinil, že mu bola spôsobená škoda a preto si proti podľa § 441 OZ nemu uplatnil spoluvinu v rozsahu 50 %. Navrhol, aby súd pripojil spisy vedené na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 19C/89/2018 a sp. zn. XXC/X/XXXX (o sťaženie spoločenského uplatnenia a mimoriadne zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia), v ktorých je stranou sporu on a poškodený.

6. Súd nariadil pojednávanie, na ktoré predvolal právnych zástupcov strán sporu a pretože právny zástupca žalovaného, ktorý bol riadne a včas predvolaný, svoju neúčast ospravedlnil, o odročenie pojednávania nežiadal a súhlasil s prejednaním a rozhodnutím vo veci aj bez jeho prítomnosti, rozhodol, že vec prejedná aj bez jeho prítomnosti podľa § 180 CSP. Právny zástupca žalobcov na pojednávaní uviedol, že poškodený trpí paraparezou ťažkého stupňa, od ktorej ťažšia je paraplégia, kedy ide o totálne ochrnutie končatín, pričom o poškodeného existuje neurologický tonus, aj keď funkčnosť dolných končatín nie je žiadna. Uviedol, že má vedomosť o rozhodnutí Krajského súdu v Bratislave, ktorý v obdobnej veci priznal manželke a aj deťom každému 7500 eur, ktoré má 5 až 6 rokov. Nenamietal proti korigovaniu náhrady v prípade jednotlivých žalobcov. Náhradu trov konania požadoval priznať v rozsahu 100 %, pretože výsledok konania závisí výlučne na úvahe súdu. Pre prípad odročenia pojednávania, navrhol vypočúť ako svedkov susedov na preukázanie rodinného života.

7. Súd prvý krát posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán sporu a vykonal dokazovanie výsluchom žalobcov 1/ až 3/ a svedka F. Q., zo spisu E. súdu A. sp. zn. XXC/X/XXXX oboznámil zápisnicu z 7.3.2019, zo spisu Okresného súdu Nitra sp. zn. 19C/89/2018 zápisnicu z 29.6.2020 a zo spisu Okresného súdu Nitra sp. zn. 36C/88/2019, ktorý bol pripojený k obom spisom odborné vyjadrenie Inštitútu forezných medicínskych expertíz s.r.o. č. 347/2019, z ktorého považoval za preukázané nasledovné skutočnosti:

8. V konaní nebolo sporné a aj bolo trestným rozkazom Okresného súdu Nitra z 12.6.2018 č.k. 5T/60/2018 a pripojenými lekáorskými správami preukázané, že P. T. bol uznaný za vinného z prečinu ublíženia na zdraví, pretože dňa XX.X.XXXX v čase o XX:XX hodine viedol v katastri obce C. na účelovej komunikácii v smere od obce C. na obec T. E. v rozpore s ustanovením § 4 ods. X písm. a) zákona č. X/XXXX Z.z. vozidlo C. P., ev.d. A.-XXHC bez príslušného vodičského oprávnenia, v rozpore s § X6

ods. 1 zákona č. X/XXXX Z.z. neprispôobil rýchlosť jazdy svojim schopnostiam, vlastnostiam vozidla, stavu a povahe vozovky a iným okolnostiam, ktoré možno predvídať, následkom čoho pri vyháňaní sa nerovnosti dostal šmyk, pri ktorom narazil zadnou časťou vozidla do predného kolesa motocykla zn. M. a následne narazil do svahu a s vozidlom sa prevrátil na strechu, v dôsledku čoho utrpel jeho spolujazdec F. Q. pomliaždenie miechy vo výške dvanásteho hrudného stavca prakticky s jeho roztrieštením, ktoré zranenie si vyžaduje doživotné liečenie zo závažným obmedzením na jeho obvyklom spôsobe života, čím mu spôsobil z nedbanlivosti ťažkú ujmu na zdraví, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere X rok s podmieneným odkladom. V konaní nebolo sporné, že predmetné osobné motorové vozidlo malo u žalovaného uzavreté povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu, ale bolo sporné, či žalovaný zodpovedá za uplatnený nárok žalobcov, pretože žalovaný namietal, že nie je v konaní pasívne vecne legitimovaný. V konaní bolo sporné, či poškodený porušil generálnu prevenčnú povinnosť a spoluzavinil vzniknutú ujmu tým, že nastúpil do vozidla k osobe, o ktorej vedel, že nie je držiteľom vodičského oprávnenia. Q. žalobcu X/, svedka poškodeného F. Q. a zápisnicou o jeho výsluchu v konaní sp. zn. XXC/X/XXXX zo dňa X.X.XXXX bolo preukázané, že poškodeného nevedel, že vodič nie je držiteľom vodičského oprávnenia. N. 1/ uviedol, že vodiča videl minimálne dva týždne pred nehodou šoférovať auto po dedine a preto si myslel, že vodičské oprávnenie má a tom, že ho nemá sa dozvedel až po nehode. X. F. Q. uviedol, že ak by vodič vodičské oprávnenie nemal, otec by mu auto nekúpil. Zo zápisnice vyplýva, že F. Q. uviedol, že P. T. chodil do autoškoly, otec mu kúpil auto a tak predpokladal, že má vodičské oprávnenie. V konaní nebolo sporné a aj bolo výpoveďou svedka poškodeného F. Q. a zápisnicou o jeho výsluchu v konaní sp.zn. XXC/X/XXXX preukazné, že poškodený nebol pripútaný bezpečnostným pásom, ale bolo sporné, či tým generálnu prevenčnú povinnosť a spoluzavinil ujmu. bolo preukázané, že sa nepripútal, pretože pás nefungoval. E. vyjadrením G. forenzných medicínskych expertíz s.r.o. č. XXX/XXXX, ktoré sa nachádza v spise E. súdu A. sp. zn. XXC/XX/XXXX, ktorý bol pripojený k spisom, ktoré navrhol pripojiť žalovaný bolo preukázané, že vzhľadom na rozsah izolovaného poranenia poškodeného a vzhľadom na popisovaný nehodový dej, kde došlo k prevracaniu motorového vozidla, je pravdepodobné, že ak by bol poškodený pripútaný bezpečnostným pásom, rozsah poranenia stavca Th XX a Th XX by bol menší, resp. by nemuselo dôjsť až k tak závažnej zlomenine predmetného stavca. O. pri nehode vzniklo toto jediné poranenie, čo favorizuje práve významný nález na chrbát, použitie bezpečnostných pásov by mohlo daný nález veľmi pravdepodobne tmiť, resp. úplne eliminovať, ak by bol pasažier fixovaný pásmi v strede vozidla. N. z pojednávania z XX.X.XXXX v konaní pod sp. zn. XXC/XX/XXXX bolo preukázané, že znalec P. A. P. na pojednávaní uviedol, že pri vypracovaní znaleckého posudku mal k dispozícii spisovú dokumentáciu od zadávateľa pod č. XXXXXXXXXXXX, jej súčasťou bola fotodokumentácia havarovaného motorového vozidla, v ktorom sa mal nachádzať poškodený, na ktorých bolo vidieť havarované vozidlo aj s deformáciou strechy, oboch bočných plôch vozidla a karosérie. Z toho, že poškodený utrpel trieštvú zlomeninu najmä XX. hrudného stavca, kde na uvedené miesto hrudníkovej chrbtice možno usúdiť, že muselo pôsobiť priame vonkajšie mechanické násilie charakteru tupého nárazu do niektorej konštrukčných prvkov karosérie a to najpravdepodobnejšie pri prevracaní vozidla. J., že účinnosť bezpečnostného pásu je najvýraznejšia vtedy, ak fyzikálne sily pôsobia na pripútaného pasažiera, pri bočných nárazoch, ale v prípadoch, ak vozidlo rotuje okolo dlhej alebo priečnej osi je ich účinnosť významne znížená, že k zlomeninám stavcov môže prísť aj pri zapnutom bezpečnostnom páse a že bezpečnostný pás nie je všeobecný prostriedok tomu, aby nedošlo k žiadnemu poraneniu chrbtice. V danom prípade išlo však o veľmi špecifický prípad nehody, pri ktorom poškodený okrem spomínaných dvoch stavcov nemal takmer poškodené iné časti tela a preto je namieste otázka, či by predsa len použitie bezpečnostných pásov nevedlo k významnej eliminácii vzniku závažného poškodenia. A. je síce možné priniesť silný medicínsky dôkaz a podporiť ho nejakou argumentáciou pravdepodobnosti vzniku poranení chrbtice, ale z jeho skúseností vyplýva, že je pravdepodobné, že ak by bol poškodený pripútaný bezpečnostným pásom, sedadlo by mohlo byť dostatočným ochranným prvkom, aby k priamemu nárazu na hrudnú chrbticu nedošlo. A. je však možné presne vyčíslieť, o koľko menší by bol rozsah zranení za predpokladu, že by bol poškodený pripútaný, ale podľa jeho názoru by bol rozsah zranení menší. N. 2/ namietala, že poškodený nenesie žiadnu spoluvinu, pretože vodič je bezcitný človek, F. bol v horiacom aute a on si iba sebe volal sanitku a zaujímal sa o auto. V konaní nebolo sporné a aj bolo výsluchom žalobcov 1/ až 3/ a svedka preukázané, že, poškodený je synom žalobcu X/, ktorého manželkou je žalobkyňa 2/ a bratom žalobcov 3/ až 5/ a žijú v jednej domácnosti. N. 1/ s poškodeným pred nehodou trávil rôznorodo voľný čas, chodili do hôr, na túry, chaty, kúpaliská, výlety a dovolenky a viedol ho k športu, trávil veľa času aj so žalobkyňou 2/ a ich vzájomný vzťah bol naplnený láskou, úctou a silnými citmi, medzi žalobkyňou 3/ a poškodeným je vytvorené silné citové puto, spolu trávili veľa času, žalobca 4/ v ňom videl veľký vzor, napodobňoval ho a preberal jeho názory a aj žalobkyňa 5/ bola zvyknutá na jeho starostlivosť a ochranu. V konaní bolo

sporné či v dôsledku tejto nehody prišlo k závažnému zásahu do citovej oblasti žalobcov a či to zanechalo badateľné emocionálne stopy v ich osobnostiach. Q. žalobcu 1/ bolo preukázané, že po nehode musel zmeniť zamestnanie, aby uživil rodinu, manželka, musela dať v práci výpoveď, pretože F. potreboval XX hodinovú starostlivosť, ale keďže začal pracovať ako vodič kamiónu, býval často prečo, neprichádzalo k naplneniu citovej väzby medzi ním a rodinou, manželka to prestávala zvládať, už ani nevedli intímny život a preto sa vrátil do pôvodného zamestnania a manželka si našla prácu na polovičný úväzok. X. F. naďalej potrebuje XX hodinovú starostlivosť, aj keď zo začiatku potreboval aj plienky a teraz už ich nepotrebuje. So starostlivosťou im pomáhajú susedia a ten kto to spôsobil sa im ani neospravedlnil. Po nehode sa už nevenuje žiadnym aktivitám, aké mal pred nehodou, ani s manželkou nemajú na seba čas, pretože ona chodí do nočnej a aj on pracuje na zmeny a striedajú sa v starostlivosti o syna, kde sa snaží byť žalobkyni 2/ nápomocný. N. sa zmenil aj ich dvom maloletým deťom, ktoré má s manželkou. N. znáša keď vidí aké má syn problémy, ako nemôže spať, rozmyšľa nad tým aké to bude mať v živote ťažké, čo s ním bude keď oni s manželkou tu nebudú. Q. žalobkyne 2/ bolo preukázané, že po nehode museli s manželom obaja odísť z práce, pretože F. bol ležiaci, museli ho prebaľovať, kŕmiť, obaja boli vyčerpaní, všetko išlo bokom a bol len F., všetka starostlivosť bola a aj je na nej, ale keďže mali málo peňazí, našla si robotu na nočné, aby mohla byť cez deň s ním. Vôbec nemá čas na svoj osobný život, zo všetkého je unavená, ale snaží sa podporovať deti, ktorým sa tiež zmenil život, pretože pre nich všetkých sa už všetko skončilo, nemôžu nikam ísť, pretože on nemôže zostať doma sám. Najradšej by sa s ním vymenila, aby mohol chodiť a užívať si život, mal sny. Výsluchom žalobkyne 3/ bolo preukázané, že celý život museli prispôbiť tomu čo sa stalo, otec musel zmeniť prácu, o brata sa starala ona s U., obetovala svoj voľný čas, aby pomáhala bratovi, bola mu oporou, starostlivosťou o domácnosť a mladších súrodencov, ktorý sú tiež poznačení tým, čo sa stalo, celá pozornosť je upriamená na neho, ich život sa zmenil.

9. Súd takto zistený skutkový stav prvýkrát posúdil podľa čl. 1 ods. 2, čl. 19 ods. 2 zákona č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky, hlavy I čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd z 4.11.1950, ktorý Československá federatívna republika ratifikovala 19.3.1992 a pre Slovenskú republiku sa stal záväzný 1.1.1993 (ďalej len „Dohovor“), čl. 17 ods. 1 a 2 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach a Medzinárodný pakt o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach, ktorý nadobudol platnosť pre Československú socialistickú republiku 23. marca 1976 a pre Slovenskú republiku sa stal záväzný 1.1.1993 (ďalej len „pakt“), § 11, § 112 ods. 1, § 13 ods. 1, 2 a 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 193 veta tretia zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, (ďalej len „CSP“), § 4 ods. 1, § 4 ods. 2 písm. a), § 4 ods. 4, § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poisťovnej zmluve.

10. Súd mal po preukázaní, že žalobcovia sú osobami blízkymi poškodenému podľa § 112 Občianskeho zákonníka, pretože žalobca 1/ je jeho otcem, žalobkyňa 2/ je manželkou jeho otca a žalobcovia 3/ až 5/ sú jeho súrodencami a preto sú žalobcovia 1/, 3/, 4/ a 5/ k nemu v rodinnom pomere a žalobkyňa 2/ v obdobnom pomere, pretože ujmu, ktorú utrpel všetci žalobcovia dôvodne prežívajú ako svoju vlastnú ujmu. Keďže sú fyzickými osobami, majú podľa čl. 8 ods. 1 Dohovoru, čl. 17 ods. 1 a 2 Paktu, čl. 19 ods. 2 Ústavy a § 11 Občianskeho zákonníka právo na ochranu svojej osobnosti vrátane práva na svoje súkromie. Súčasťou práva na súkromie je aj právo na rodinný život, ktoré v sebe zahŕňa právo na vytváranie a rozvíjanie vzťahov s ďalšími ľudskými bytosťami tak, aby bolo možné rozvíjať a naplňovať aj svoju vlastnú osobnosť. V konaní bolo preukázané, že poškodený utrpel vážne a trvalé poškodenie svojho zdravia v dôsledku protiprávneho konania vodiča, ktoré bolo trestným činom, za ktorý bol právoplatne odsúdený, ktorým rozhodnutím je súd podľa § 193 veta tretia CSP viazaný čo do konštatovania, že išlo o trestný čin a jeho viny. Vodič tak svojím konaním neoprávnene zasiahol do práva žalobcov na ochranu ich súkromia a rodinného života, spôsobil im ujmu a tak je medzi jeho konaním a ujmu na strane žalobcov príčinná súvislosť. Osobnosť človeka má mnohoraké prejavy a zložky aj podľa záverov Najvyššieho súdu SR vyjadrených v rozsudku z 28.5.2014, sp. zn. 7Cdo/65/2013 a preto touto dopravnou nehodou bolo zasiahnuté do práva na súkromie žalobcov. V konaní bolo preukázané, že tento zásah do práva na ochranu súkromia bol takého rozsahu, že podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka majú žalobcovia právo na náhradu ujmy v peniazoch. Protiprávnym konaním vodiča bola narušená celistvosť a integrita celej ich rodiny, ktorej následky sú vzhľadom na trvalé a vážne poškodenie zdravia ich syna a brata, ktorý má po nehode totálne ochrnuté dolné končatiny a vývod a jeho zdravotný

stav si vyžaduje 24 hodinovú starostlivosť, permanentné a nenapraviteľné. V dôsledku jeho poškodenia zdravia sa zmenil život celej rodiny, rodičia museli zmeniť zamestnanie, nemajú čas na seba, na partnera a ani ostatné deti a namiesto harmonického rodinného života, ktorý predtým viedli, prežívajú bolesť, smútok a obavy nad ďalším jeho osudom. Rovnako sa zmenil aj život jeho súrodencov z ktorých staršia sestra namiesto trávenia aktivít, ktoré mala s bratom pred nehodou sa o neho teraz stará, snaží sa mu byť oporou a pomáhať aj rodičom v starostlivosti o domácnosť a mladších súrodencov a prežíva bolesť a smútok nad tým čo sa mu stalo. Súrodenci nedostávajú toľko pozornosti od rodičov a ani nemôžu s rodinou tráviť voľný čas tak ako pred nehodou. V konaní bolo preukázané, že žalobcom nestále ožívajú spomienky a pripomínajú si aký bol život poškodeného pred nehodou, ťažko prežívajú, že poškodenie zdravia utrpel v mladom veku, keď mal celý život pred sebou a pretože s ním žijú v spoločnej domácnosti a starajú sa o neho, sú tieto ich myšlienky pochopiteľné a aj narušenie ich rodinných väzieb väčšieho rozsahu. Výška zadosťučinenia v peniazoch je predmetom voľnej úvahy súdu, ale aj táto sa musí opierať o celkom konkrétne a preskúmateľné hľadiská a preto súd pri určovaní jej výšky prihliadol na to, že vzťah medzi žalobcami a poškodeným bol pred dopravnou nehodou intenzívny a kvalitný, poškodený utrpel poškodenie zdravia v mladom veku, vodič ako pôvodca zásahu sa po nehode zachoval sebecky, žalobcom sa neospravedlnil a ani im nepomáha a hoci žalovaný poukazoval na to, že náhrada nemá pôsobiť likvidačne, žalovaný nie je vodič ako pôvodca zásahu, ale poisťovňa, ktorá je akciovou spoločnosťou, ktorej zisk bol v roku 2019 vo výške 36 486 000 eur a preto je táto jeho obrana nedôvodná. Súd pri určovaní výšky náhrady zohľadnil, že súrodenci si môžu v budúcnosti založiť vlastné rodiny a s nimi viesť rodinný život a aj to, že medzi poškodeným a jeho staršou sestrou T. je malý vekový rozdiel, vyrastali spolu a preto je aj zásah do jej súkromia väčší ako v prípade mladších súrodencov a na to, že poškodený bol pre brata T. vzorom a teda zásah do práv T. je väčší ako v prípade mladšej sestry A., ktorá bola aj podľa žalobcov v čase nehody „ešte malá“. Súd zohľadnil, že žalobcovia neboli od poškodeného hmotne závislí a on svojim vlastným zavinením prispel k vzniku ujmy v rozsahu v takom rozsahu v akom nastala. Žalovaný sa bránil s poukazom na ustanovenie § 441 Občianskeho zákonníka, ktoré umožňuje zaťažiť zodpovednosťou aj poškodeného ak k vzniku škody prispelo aj konanie alebo nekonanie poškodeného, ktoré môže spočívať aj v porušení generálnej prevencie podľa § 415 Občianskeho zákonníka, ktoré žalovaný videl v tom, že poškodený nepoužil bezpečnostný pás a že vedel, že vodič nemá vodičské oprávnenie. Čo sa týka nepoužitia bezpečnostného pásu, v konaní nebolo sporné, že ho poškodený nepoužil a ani to, že vozidlo bezpečnostný pás malo a preto poškodený svojim konaním porušil právnu povinnosť podľa § 8 ods. 1 písm. a) zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a podľa § 4 ods. 1 veta prvá nariadenia vlády SR č. 554/2006 Z.z.. Tým, že poškodený napriek svojim tvrdeniam, že pás bol pokazený, v jazde pokračoval, porušil aj svoju prevenčnú povinnosť podľa § 415 Občianskeho zákonníka. Odborným vyjadrením Inštitútu forenzných medicínskych expertíz s.r.o. č. 347/2019 a zápisnicou o výsluchu znalca P. A. P. PhD dňa 29.6.2010 v konaní sp. zn. 19C/89/2018 bolo preukázané, že použitie bezpečnostného pásu mohlo veľmi pravdepodobne tlmiť, dokonca úplne eliminovať náraz, ktorý bol hlavnou príčinou poškodenia zdravia poškodeného a tak eliminovať poškodenia zdravia, ktoré utrpel. Z uvedených dôvodov je preto táto obrana žalovaného ohľadne spoluzavinenia poškodeného dôvodná. Čo sa týka nastúpenia do vozidla k vodičovi o ktorom mal poškodený vedieť, že nemá vodičské oprávnenie, v konaní nebolo nijakým spôsobom preukázané a to ani z pripojených spisov, že by o tom poškodený vedel a tak táto obrana žalovaného nebola dôvodná. K rovnakým právnym záverom dospel aj súd v konaní sp. zn. 10C/43/2020, 19C/89/2018 a 36/88/2019, ktoré rozhodnutia nie sú právoplatné, kde ustálil spoluzavinenie poškodeného v rozsahu 30 %. Rozhodnutie o výške nemajetkovej ujmy musí byť aj v súlade s princípom proporcionality. Žalobcovia poukázali na tri rozhodnutia, ktoré sa týkali nemajetkovej ujmy spôsobenej trvalým poškodením zdravia. Rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9Co/330/2012 zo dňa 2.10.2013, ktorý v prípade poškodenia zdravia, ktoré spôsobilo zdravotnícke zariadenie priznal náhradu celej rodine v celkovej výške 499609,20 eur, kedy ale táto náhrada okrem satisfakčnej a prevenčnej funkcie, plnila aj sankčnú funkciu, pretože bolo zistené hrubé porušenie povinnosti, v dôsledku čoho je člen ich rodiny v bdelej kóme. V tomto prípade žalobcovia netvrdili, že by k takémuto konaniu prišlo, následky na zdraví Petra sú v menšom rozsahu a žalovaný nie je pôvodca zásahu a tak rozhodnutie nemôže plniť sankčnú funkciu. Rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30Cdo/535/2007 zo dňa 9.9.2008, ktorý priznal matke zadosťučinenie 100 000 Kč (3798 eur), otcovi 50000 Kč (1899 eur) a žalobu súrodencov zamietol, v ktorej časti bol rozsudok zrušený a neskôr mu priznané zadosťučinenie 50000 Kč (1899 eur), pričom v tomto prípade v dôsledku komplikácií pri pôrode nastala u dieťaťa ťažká porucha mozgu, celá rodina sa odvtedy striedala v starostlivosti o dieťa, nebola 13 rokov na dovolenke a matka rezignovala na svoj súkromný a profesijný život, pričom súrodenec sa narodil až neskôr. Rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30Cdo/947/2011 zo dňa 27.9.2012, ktorý priznal dcére zadosťučinenie 500 000 Kč (18991 eur), pretože

v dôsledku dopravnej nehody prišlo u jej matky k trvalému a ťažkému poškodeniu zdravia, ťažkej strate intelektu a trvalému pripútaniu na lôžko, matka je umiestnená v zariadení, kde ju chodí dcéra navštevovať a tak opakovane prichádza k zásahu. Aj samotní žalobcovia uviedli, že majú vedomosť o právoplatnom rozsudku súd, ktorý v obdobnej veci priznal náhradu každému s príbuzných 7500 eur. Súd má vedomosť o rozsudku Vrchného súdu v Olomovci z 10.5.2016 č.k. 4To/18/2016, ktorý za trvalý vegetatívny stav syna priznal matke zadosťučinenie 480 000 Kč (18231 eur) a rozsudku Krajského súdu v Brne z 2.10.2015 sp. zn. 70Co/166/2015, ktorým za zvlášť závažnú ujmu na zdraví dieťaťa, ku ktorej prišlo na školskom výlete s následkom spastickej paraplégie a inkontinencie priznal každému s rodičov zadosťučinenie 1 000 000 Kč (37982 eur). Súd po zohľadnení preukázaných kritérií, porovnaním s inými rozhodnutiami súdov po zohľadnení tohto toho, že poškodený utrpel menšie porušenie zdravia ako v prejednávanych veciach, nie je v bdelej kóme, ležiaci a ani netrpí paraplégiou, nebol v čase nehody maloletý a k nehode neprišlo ani na školskom výlete s prihliadnutím najmä na jeho spoluzavinenie na vzniknutej ujme, pretože v konaní bolo preukázané, že v prípade použitia bezpečnostného pásu bolo možné následky tlmiť alebo dokonca eliminovať, súd považoval v prípade každého so žalobcov 1/ a 2/ za primeranú náhradu vo výške 7 000 eur, žalobkyne 3/ náhradu vo výške 4 000 eur, žalobcu 4/ vo výške 2000 eur a žalobkyne 1/ vo výške 1000 eur. V konaní nebolo sporné, že osobné motorové vozidlo malo uzavreté povinné zmluvné poistenia u žalovaného, ale bolo sporné, či je daná zodpovednosť žalovaného, pretože žalovaný namietal, že žalobcovia si ustanovenie § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z.z. vykladajú neprípustne extenzívne. Súd rovnako ako žalobcovia poukazuje na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR zo dňa 6.3.2017 sp. zn. 3Cdo/6/2017, zo dňa 31.10.2017 sp. zn. 6Cdo/129/2017, zo dňa 31.7.2017 sp. zn. 6MCdo/1/2016, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 61/2018 a ktoré možno považovať za ustálenú rozhodovaciu prax, na rozdiel od rozhodnutia Najvyššieho súdu SR z 31.3.2016 sp. zn. 3Cdo/301/2012 označeného žalovaným, podľa ktorých majú byť nároky pozostalých pri dopravných nehodách na náhradu ich nemajetkovej ujmy zahrnuté do povinného zmluvného poistenia, pretože škodou sa na účely zákona č. 381/2001 Z.z. rozumie aj nemajetková ujma a preto sú poisťovne v súdnych sporoch pasívne vecne legitimované. K rovnakému právnomu záveru dospel aj Ústavný súd v uznesení zo dňa 11.10.2016 sp. zn. III ÚS 666/2016. Uvedená rozhodovacia prax vychádza z rozsudku Súdneho dvora Európskej únie vo veci Haasová C-22/12, ktorý vo veci prejudicálnej otázky rozhodol tak, že článok 3 ods. 1 smernice Rady 72/166/EHS z 24. apríla 1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, článok 1 ods. 1 a 2 druhej smernice Rady 84/5/EHS z 30. decembra 1983 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2005/14/ES z 11. mája 2005, a článok 1 prvý odsek tretej smernice Rady 90/232/EHS zo 14. mája 1990 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Pretože z ustanovenia podľa § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z.z. vyplýva, že poistený má právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému nároky na náhradu škody na zdraví a pretože ustanovenia toho zákona sa majú vykladať tak, že škodou sa myslí akákoľvek ujma, ktorá bola spôsobená zásahom do osobnej integrity, čo zahŕňa fyzickú aj psychickú traumu tak, ako vyplýva aj zo záverov Súdneho dvora vo veci Haasová nie je ani takýto výklad toho zákonného ustanovenia neprípustne extenzívny, ako namietal žalovaný. Pretože žalobcovia boli podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. oprávnení uplatniť si svoje nároky priamo proti žalovanému, ktorý za ne podľa § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z.z. zodpovedná, pretože ide o ujmu na zdraví, je v tomto konaní pasívne vecne legitimovaný bez ohľadu na ďalšie jeho námietky a žaloba je proti nemu dôvodná. Čo sa týka námietky miestnej nepríslušnosti túto súd nepovažoval za dôvodnú, pretože žalobcovia sa nedomáhajú nárokov vyplývajúcich z poistnej zmluvy a preto uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 30.11.2017 č.k. 3NcC/24/2017-65 nie je aplikovateľné. Požadovanú ujmu je potrebné považovať za škodu v širšom slova zmysle a tak žalobcovia majú možnosť výberu miestnej príslušnosti súdu podľa § 19 písm. b) CSP. Súd poukazuje aj na uznesenie Krajského súdu v Ostrave z 28. januára 2010, sp. zn. 8 Co 39/2011, podľa ktorého možnosť výberu miestnej príslušnosti súdu, v ktorého obvode prišlo k skutočnosti, ktorá zakladá právo na náhradu škody (§ 87 ods. 1 písm. b) OSP) sa vzťahuje aj na konanie o náhradu nemajetkovej ujmy. Popri všeobecnom súde žalovaného je tak na konanie miestne príslušný aj súd, v ktorého obvode nastala skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu nemajetkovej ujmy t.j. Okresný súd Nitra.

11. Súd prvej inštancie preto po prvý krát rozhodol o žalobe rozsudkom z 17.12.2020 č.k. 10C/57/2020-110 tak, že žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi 1/ jeho nemajetkovú ujmu vo výške 7 000 eur, žalobkyni 2/ vo výške 7 000 eur, žalobkyni 3/ vo výške 4 000 eur, žalobcovi 4/ vo výške 2000 eur a žalobkyni 1/ vo výške 1000 eur do 3 dni od právoplatnosti tohto rozsudku, pretože niekto nepožadoval dlhšiu lehotu na plnenie a vo zvyšnej časti žalobu zamietol a o náhrade trov konania tak, že žalobcovia majú proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

12. Žalobcovia podali proti rozsudku odvolanie, v ktorom namietali proti spoluzavineniu, pretože o spoluzavinení ide ak konanie poškodeného, ktoré malo tiež povahu protiprávneho konania bolo do istej miery tiež príčinou vzniku ujmy alebo jej zväčšenia, pričom v prejednávanom prípade takáto príčinná súvislosť nebola preukázaná a to ani odborným vyjadrením znaleckej organizácie forensic.sk a výsluchom zástupcu znaleckej organizácie. Poškodený mal v čase dopravnej nehody 18 rokov a nebol držiteľom vodičského oprávnenia, čo podstatne znižuje a úplne minimalizuje jeho vinu. Hlavnou a prvotnou príčinou vzniku dopravnej nehody je porušenie právnej povinnosti zo strany vodiča. Namietali, že rozhodnutie súdu je čiastočne nepreskúmateľné, pretože súd neuviedol a nevysvetlil akým spôsobom a v akom rozsahu zohľadnil spoluzavinenie a tak nevedia ako sa premietlo do jeho konečného rozhodnutia a či je táto miera spoluzavinenia primeraná zisteným okolnostiam prípadu. Navrhli, aby odvolací súd rozsudok zmenil a priznal im náhradu nemajetkovej ujmy do súm, ktoré každý z nich požadoval.

13. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že zákonnou povinnosťou poškodeného bolo dbať na to, aby nedochádzalo ku škodám a to aj takým, ktoré by jeho (spolu)zavinením mohli vzniknúť (aj) jemu. Pripojil zápisnicu z 25.2.2020 z konania sp. zn. 25C/5/2019, z ktorej vyplýva, že poškodený nebol odkázaný na to aby vo vozidle zotrval a v jazde pokračoval aj za situácie, že bezpečnostný pás nefungoval.

14. Žalobcovia vo vyjadrení k tomuto vyjadreniu trvali na svojom odvolaní a namietali, že svedok P. T. nebol vôbec účastníkom dopravnej nehody.

15. Žalovaný podal proti rozsudku odvolanie, v ktorom namietal, že Okresný súd Nitra nebol v konaní miestne príslušný, nie je v konaní pasívne vecne legitimovaný, žalobcovia svoj nárok požadujú z dôvodu, že poškodený utrpel pri nehode vážne poškodenie svojho zdravia a nejde o pozostalých po obeti dopravnej nehody a že poškodený tým, že si sadol do vozidla k vodičovi, o ktorom vedel, že nie je držiteľom vodičského oprávnenia, porušil prevenčnú povinnosť a pretože tak porušil dve podstatné povinnosti je miera jeho spoluzavinenia 50 % a preto nesúhlasil s rozsahom 30 %. Namietal, že súd nevy počul svedka p. Diana. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok zmenil a žalobu zamietol.

16. Žalobcovia vo vyjadrení k odvolaniu uviedli, že Okresný súd Nitra bol v konaní miestne príslušný, žalovaný je v konaní pasívne vecne legitimovaný, nárok na náhradu nemajetkovej ujmy môže vzniknúť aj blízkym osobám ťažko zdravotne postihutej osoby a že zohľadňovať možno iba protiprávne konanie, ktoré bolo do istej miery tiež príčinou vzniku ujmy alebo jej zväčšenia, ktorá v konaní preukázaná nebola.

17. Žalovaný vo vyjadrení k tomuto vyjadreniu namietal, že v konaní nemohli maloletých žalobcov zastupovať ich rodičia podľa § 31 ods. 2 Zákona o rodine.

18. Odvolací súd uznesením z 28.7.2021 č.k. 25Co/30/2021-168 rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konania a nové rozhodnutie. Uviedol, že súd prvej inštancie správne posúdil aktívnu legitimáciu žalobcov, pretože náhrady sa priznávajú aj v prípadoch poškodenia zdravia s trvalým následkami aj pasívnu legitimáciu žalovaného, pretože je v konaní zodpovedný, čo týka zastúpenia maloletých žalobcov ich rodičmi neboli rovnako zistené žiadne porušenia procesných podmienok a čo do námietky miestnej nepríslušnosti poukázal na odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie a aj na to, že svojim rozhodnutím súd založil miestnu príslušnosť. V časti týkajúcej sa výšky priznanej nemajetkovej ujmy a jej kritérií pre spoluzavinenie poškodeného uviedol, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je nepreskúmateľné, pretože neobsahuje žiadne dôvody a preto ho zrušil a vrátil súdu na ďalšie konanie. Príčinou dopravnej nehody bol spôsob jazdy a porušenie povinností vodiča, ale spoluzavinenie poškodeného nespočíva v porušení povinností vodiča, ale spolujazdca v nepripútaní sa bezpečnostným pásom, ktoré malo vplyv na poranenie poškodeného a jeho rozsah. Uviedol, že súd nevyhodnotil, či

považoval tvrdenie poškodeného o nefunkčnosti pásu za preukázané, ale svoje rozhodnutie zdôvodnil porušením prevenčnej povinnosti, že ak pás nefungoval mal vystúpiť z auta, že súd založil svoje rozhodnutie na nepreukázaní tvrdení žalovanej o vedomosti poškodeného o tom, že vodič jazdí bez vodičského oprávnenia, ale z rozhodnutia nie je možné zistiť preto nevykonal dokazovanie výsluchom svedka a oboznámení jeho výpovede zo dňa 25.2.2020, kedy by musel vyhodnotiť dve proti sebe stojace tvrdenia, pričom za situácie, že vodič a poškodený boli kamaráti sa javí nelogické, aby o tom nevedel, keď chodil do autoškoly s čím súvisí aj miesto škodovej udalosti mimo územia obce. Ďalej uviedol, že súd skonštatoval, že miera spoluzavinenia poškodeného bola 30 %, ale nevedol akú výšku nemajetkovej ujmy považoval ako základ. Uložil súdu doplniť dokazovanie iba v časti spoluzavinenia poškodeného, voľnou úvahou určiť výšku nemajetkovej ujmy a z nej po určení miery zavinenia poškodeného vypočítať nemajetkovú ujmu. K tvrdeniam žalobcov o 24 hodinovej starostlivosti o poškodeného a jeho celkovej odkázanosti uviedol, že zo spisu nevyplývajú, pretože z prepúšťacej správy vyplýva, že poškodený je čiastočne sebestačný s kompenzačnými pomôckami, navštevuje školu a žalobcovia 1/ a 2/ sú zamestnaní.

19. Žalovaný po skončení konania navrhol, aby súd oboznámil zápisnicu z pojednávania zo dňa 23.2.2020 a dňa 25.2.2021 vo veci sp. zn. 25C/5/2019 a zo dňa 31.5.2021 vo veci sp. zn.8C/24/2021, ktoré podľa neho preukazujú to, že poškodený vedel, že nasadol do motorového vozidla k osobe - šoferovi, ktorý nie je držiteľom vodičského oprávnenia, ktoré k vyjadreniu pripojil.

20. Žalobcovia po skončení konania uviedol, že ani z jedného listinného dôkazu, ktorý žalovaný predložil nevyplýva, že by poškodený vedel o tom, že P. T. nemá vodičské oprávnenie, ktoré tvrdenia poškodený poprel v tomto konaní a aj v konaní sp. zn. 8C/24/2020 dňa 31.5.2021 a sp. zn. 25C/5/2019 dňa 7.3.2019 s tým, že nie je možné prihliadať na výpoveď otca vodiča P. T. zo dňa 25.2.2020. Pripojili komplexný posudok, z ktorého vyplýva, že miera funkčnej poruchy poškodeného je 90 % a poškodený je odkázaný na individuálnu osobnú prepravu a pomoc inej osoby.

21. Súd nariadil pojednávanie, na ktoré predvolal právnych zástupcov strán sporu a pretože právny zástupca žalovaného, ktorý bol riadne a včas predvolaný, svoju neúčast ospravedlnil, o odročenie pojednávania nežiadal a súhlasil s prejednaním a rozhodnutím aj bez jeho prítomnosti, súd rozhodol, že vec prejedná aj bez jeho prítomnosti podľa § 180 CSP. Právny zástupca žalobcov na pojednávaní trval na svojom písomnom vyjadrení a na tom, že v konaní nebola preukázaná vedomosť poškodeného o tom, že vodič nemá vodičské oprávnenie, že nie je preukázaná príčinná súvislosť, že spoluzavinenie je len jedno z kritérií, ktoré sa má súd zohľadniť pri určovaní výšky náhrady.

22. Súd po druhý krát posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán sporu a vykonal dokazovanie oboznámením zápisnice zo dňa 25.2.2020 z konania sp. zn. 25C/5/2019 a komplexného posudku a oboznámil sa s ostatnými listinnými dôkazmi, pretože boli protistrane doručené a ich obsah nebol spochybný, z ktorého považoval za preukázané nasledovné skutočnosti:

23. Príčinou dopravnej nehody, pri ktorej poškodený utrpel ťažké zranenia bol nesporne spôsob jazdy a porušenie povinností vodiča P. T., ako pôvodcu zásahu, čo aj je určujúcim kritériom pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, ale v konaní bolo preukázané už pred v poradí prvým rozhodnutím, že aj poškodený ako spolujazdec spoluzaviniť vznik ujmy, ku ktorej prišlo na jeho zdraví. V konaní nebolo sporné, že poškodený nebol počas jazdy pripútaný bezpečnostným pásom a preto súd v súlade s právnym názorom odvolacieho súdu, ktorým je viazaný doplnil dokazovanie v časti spoluzavinenia poškodeného, z ktorého bolo preukázané, že bezpečnostný pás fungoval. Zo zápisnice o výsluchu P. T. zo dňa 25.2.2020 vo veci sp. zn. 25/5/2019 vyplýva, že auto kúpil pre syna P., pásy na predných sedadlách skúšal a fungovali. Zo zápisnice o výsluchu P. T. zo dňa 23.2.2021 vo veci sp. zn. 25C/5/2019 vyplýva, že bezpečnostný pás fungoval a zo dňa 31.5.2021 sp. zn. 8C/24/2020, že po tom ako si poškodený sadol na miesto spolujazdca, natiahol pás a následne ho pustil so slovami, že „kašľať na to domov to mám kúsok“, na čo mu povedal, aby sa radšej pripútal, keďže nemá vodičský preukaz. Poškodený tým, že sa nepripútal neporušil preto iba prevenčnú povinnosť podľa § 415 Občianskeho zákonníka, ako už súd skonštatoval, ale aj svoju zákonnú povinnosť podľa § 8 ods. 1 písm. a) zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a podľa § 4 ods. 1 veta prvá nariadenia vlády SR č. 554/2006 Z.z.. V konaní bolo odborným vyjadrením forensic.sk a aj výsluchom MUDr. P. preukázané, že toto nepripútanie sa malo vplyv na rozsah poškodenia zdravia, ktoré poškodený utrpel a preto bolo v príčinnej súvislosti medzi porušením jeho právnej a prevenčnej povinnosti a vzniknutým následkom. Z uvedeného

dôvodu poškodený spoluzavinil vznik ujmy, ku ktorej prišlo na jeho zdraví, pričom jeho vek a to, že nebol držiteľom vodičského oprávnenia tak ako namietali žalobcovia neznižujú mieru jeho spoluzavinenia. Z uvedených listinných dôkazov bolo preukázané aj to, že poškodený musel vedieť, že vodič P. T. nemá vodičské oprávnenie. Zo zápisnice o výsluchu P. T. zo dňa 25.2.2020 vo veci sp. zn. 25/5/2019 vyplýva, že poškodený musel vedieť, že vodič nemá vodičský preukaz a rovnako to vyplýva aj zo zápisnic o výsluchu P. Diana zo dňa 23.2.2021 vo veci sp. zn. 25C/5/2019 a aj zo dňa 31.5.2021 vo veci sp. zn. 8C/24/2020, kde uviedol, že povedal poškodenému, že nezískal vodičské oprávnenie. Poškodený tým porušil svoju prevenčnú povinnosť podľa § 415 Občianskeho zákonníka. Keďže však v konaní nikto netvrdil a ani nebolo preukázané, že toto jeho porušenie prevenčnej povinnosti by malo vplyv aj na rozsah poškodenia zdravia poškodeného, nebolo v konaní preukázané, že poškodený týmto svojim konaním spoluzavinil rozsahu ujmy, pretože absentuje predpoklad príčinnej súvislosti. Súd na doplnenie uvádza, že zápisnicu zo dňa 25.2.2020 o výsluchu P. T. neoboznámil a jeho výsluch nevykonal, pretože to žalovaný nenavrhol.

24. Predmetom prejednávanej veci bol nárok žalobcov na ochranu ich osobnosti podľa § 11 Občianskeho zákonníka, kde súd pri rozhodovaní o výške tejto náhrady zohľadnil viaceré kritériá. Na strane poškodeného zohľadnil intenzitu vzájomných vzťahov so žalobcami, ktorá je kľúčová, jeho mladý vek a to, že žalobcom nebola poskytnutá iná satisfakcia. Na strane pôvodcu zásahu zohľadnil, že sa žalobcom neospravedlnil, neprejavil ľútosť, nenahradil ujmu a nebolo preukázané, že by táto udalosť mala negatívny vplyv do jeho duševnej sféry a aj to, že určenie relutárnej náhrady nemôže zasiahnuť do jej majetkovej sféry žalovaného, pretože je ním poisťovňa. Zohľadnil však aj to, že poškodený spoluzavinil vzniknutú ujmu, žalobcovia neboli od neho hmotne závislí a hoci je osobou s ťažkým zdravotným postihnutím v rozsahu 90 % a je odkázaný na sprievodcu, je čiastočne sebestačný s kompenzačnými pomôckami, navštevuje školu a žalobcovia 1/ a 2/ sú zamestnaní. Pretože predmetom konania boli nároky žalobcov z titulu ochrany osobnosti a nie náhrada škody, súd podľa § 441 Občianskeho zákonníka neurčil skôr mieru spoluzavinenia v rozsahu 30 %, ale iba poukázal na iné rozhodnutia súdu, kde bola takto ustálená, pretože pri rozhodovaní o výške zohľadňoval aj iné kritériá. Pretože je však súd viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, v závislosti od preukázaných kritérií, ktoré aj po doplnení dokazovania boli preukázané v rovnakom rozsahu, ktoré porovnával už skôr s inými rozhodnutiami súdov v obdobných veciach podľa zásady proporcionality, určil voľnou úvahou výšku nemajetkovej ujmy žalobcu 1/ a žalobkyne 2/ u každého z nich vo výške 10000 eur, žalobkyne 3/ vo výške 6000 eur, žalobcu 4/ vo výške 3000 eur a žalobkyne 5/ vo výške 1500 eur a mieru spoluzavinenia v rozsahu 30 % a tak aj po druhý krát rozhodol tak, že žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi 1/ jeho nemajetkovú ujmu vo výške 7 000 eur, žalobkyne 2/ vo výške 7 000 eur, žalobkyne 3/ vo výške 4 000 eur, žalobcovi 4/ vo výške 2000 eur a žalobkyne 1/ vo výške 1000 eur do 3 dni od právoplatnosti tohto rozsudku, pretože niekto nepožadoval dlhšiu lehotu na plnenie a vo zvyšnej časti žalobu opäť zamietol.

25. Pretože týmto rozhodnutím sa konanie končí, súd podľa § 262 ods. 1 CSP rozhodol aj o nároku na náhradu trov konania. Žalobcovia boli celkom úspešní čo do základu nároku a hoci neboli celkom úspešní čo do výšky, táto výška bola závislá od úvahy súdu, a preto majú nárok na náhradu trov konania podľa § 255 ods. 1 CSP proti žalovanému v rozsahu 100 %. Pretože žiadna zo strán netvrdila a ani súd nezhliadol, že by tu boli nejaké dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 257 CSP, pre ktoré by súd žalobcom náhradu trov konania nemal priznať, rozhodol, že majú proti žalovaným nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Oproti v poradí prvému rozsudku súd nerozhodol, že žalobcovia majú nárok na náhradu trov konania z priznaných súm, pretože v § 10 ods. 8 vyhlášky MSSR č. 655/2004 Z.z. je určená tarifná hodnota jedného úkonu právnej služby vo veci ochrany osobnosti. O výške trov rozhodne vyšší súdny úradník podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Nitra na Krajský súd v Nitre. (§ 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka tohto konania. (§ 127 ods. 1 a ods. 2 CSP) V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP) Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 CSP) Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.